

Podstawy nauczania języka polskiego - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Podstawy nauczania języka polskiego
Kod przedmiotu	05.2-WP-EPiW-PNJP
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Edukacja przedszkolna i wczesnoszkolna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	podyplomowe
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2019/2020
Jednostka obsługująca przedmiot	Wydział Nauk Społecznych

Informacje o przedmiocie	
Liczba punktów ECTS do zdobycia	2
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr hab. Marzanna Uździcka, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Wykład	-	-	15 (w tym jako e-learning)	1 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie na ocenę
Ćwiczenia	-	-	15 (w tym jako e-learning)	1 (w tym jako e-learning)	Zaliczenie

Cel przedmiotu

Nabycie ogólnej wiedzy o zasadach komunikacji językowej; nabycie wiedzy o funkcjonowaniu systemu języka polskiego, o jego podsystemach: szczegółowo fonetycznym i słowotwórczym, wybranych elementach fleksyjnego i syntaktycznego; nabycie umiejętności analizy zjawisk językowych na poszczególnych poziomach struktury języka; nabycie umiejętności rozpoznawania i wstępnej weryfikacji zjawisk niezgodnych z systemem języka polskiego.

Wymagania wstępne

Brak.

Zakres tematyczny

Wykłady

Pojęcie i funkcje języka (akt mowy i jego elementy). Pojęcie znaku językowego. Dźwięki jako zjawisko fizyczne. Budowa i funkcja narządów mowy (przypomnienie). Charakterystyka artykulacyjna spółgłosek (konsonantyzm) i samogłosek (wokalizm). Dźwięki obce.

Ćwiczenia

Spółgłoski miękkie i zmiękczone. Synchroniczna i asynchroniczna wymowa głosek zmiękczonech. Odmianki spółgłoskowe. Rodzaje upodobień fonetycznych (ubezdźwięcznienie, udźwięcznienie, udziąsłowienie, wokalizacja, uszczelinowienie, rozsunięcie artykulacyjne). Istota upodobień międzywyrazowych. Uproszczenie grup spółgłoskowych. Podstawowe zasady ortofoniczne. Wymowa samogłosek nosowych. Akcent w języku. Akcent wyrazowy. Klityki. Zestrój akcentowy. Akcent zdaniowy. Charakterystyka podsystemu fonologicznego. Pojęcie fonetyki a fonologii. Fonem a głoska. Cechy dystynktywne i redundantne języka. Warianty fonemu: pozycyjne i fakultatywne. Pojęcie opozycji fonologicznej i jej typy. Kategorie fonologiczne.

Metody kształcenia

Wykłady – opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, opis uzasadniający, prezentacja.

Ćwiczenia – opis wyjaśniający, opis klasyfikujący, opis uzasadniający, dyskusja, dyskusja punktowa, klasyczna metoda problemowa, prezentacja.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się

Opis efektu	Symbol e efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
Student ma podstawową wiedzę i zna terminologię fonetyczną i fonologiczną.	K_W01	kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia
Student ma wiedzę na temat specyfiki funkcjonowania uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych	K_W09	obserwacja i ocena aktywności na zajęciach	- Wykład - Ćwiczenia

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
potrafi dobierać i wykorzystywać dostępne materiały, środki i metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) oraz wykorzystywać nowoczesne technologie do pracy dydaktycznej	K_U08	- aktywność w trakcie zajęć - wykonanie ćwiczeń zleconych przez prowadzącego	- Wykład - Ćwiczenia
Student ma świadomość poziomu swojej wiedzy i umiejętności; rozumie potrzebę ciągłego dokształcania się zawodowego i rozwoju osobistego; dokonuje oceny własnych kompetencji i doskonali umiejętności w trakcie realizowania działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych); jest przekonany o sensie, wartości i potrzebie podejmowania działań pedagogicznych w środowisku społecznym; jest gotowy do podejmowania wyzwań zawodowych; wykazuje aktywność, podejmuje trud i odznacza się wytrwałością w realizacji indywidualnych i zespołowych zadań zawodowych wynikających z roli nauczyciela; ma świadomość konieczności prowadzenia zindywidualizowanych działań pedagogicznych (dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych) w stosunku do uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi	K_K01 K_K03	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja	- Wykład - Ćwiczenia
potrafi posługiwać się wiedzą teoretyczną z zakresu pedagogiki, psychologii oraz dydaktyki i metodyki szczegółowej w celu diagnozowania, analizowania i prognozowania sytuacji pedagogicznych oraz dobierania strategii realizowania działań praktycznych na poszczególnych etapach edukacyjnych	K_U03	- bieżąca kontrola na zajęciach - dyskusja - kolokwium	- Wykład - Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Ćwiczenia

Na ocenę z ćwiczeń składają się wyniki osiągnięte na kolokwiach (50%) oraz aktywny udział w zajęciach (student przygotuje wcześniej podane zagadnienia na podstawie uzgodnionej literatury) (25%), wykonanie na zaliczenie przygotowanego indywidualnie przez prowadzącego zestawu ćwiczeń dotyczącego transkrypcji fonetycznej tekstu, rozpoznania upodobień, weryfikacji wszystkich poprawnych i regionalnych wariantów wymowy, zastosowania akcentacji w tekście (25%). Warunkiem zaliczenia ćwiczeń jest obecność na wszystkich zajęciach – zajęcia opuszczone student ma obowiązek zaliczyć na konsultacjach.

Wykłady

Kolokwium. Ocena końcowa z wykładów stanowi średnią ocen ze sprawdzianów.

Ocena końcowa

Na ocenę z przedmiotu składa się ocena z ćwiczeń (50%) i wykładów (50%). Warunkiem zaliczenia przedmiotu są pozytywne oceny z ćwiczeń i wykładów.

Literatura podstawowa

- Grzegorzcykowi R., *Zarys słowotwórstwa polskiego. Słowotwórstwo opisowe*, Warszawa 1979.
- Jodłowski S., *Podstawy polskiej składni*, Warszawa 1985.
- Nagórko A., *Podręczna gramatyka języka polskiego*, Warszawa 2010.
- Ostaszewska D., Tambor J., *Fonetyka i fonologia współczesnego języka polskiego*, Warszawa 2004.
- Strutyński J., *Gramatyka polska*, Kraków 2006.
- Tokarski J., *Fleksja polska*, Warszawa 1987.

Literatura uzupełniająca

- Bańko M., *Wykłady z polskiej fleksji*, Warszawa 2002.
- Boniecka B., *Składnia współczesnego języka polskiego*, Lublin 1998.
- Cząstka-Szymon B., Synowiec H., Urban K., *Mały słownik terminów gramatycznych*, Kraków-Warszawa 1996.
- Grzegorzcykowi R., *Wykłady z polskiej składni*, Warszawa 1999.
- Encyklopedia wiedzy o języku polskim*, red. S. Urbańczyk, Wrocław 1978, nowe wyd. *Encyklopedia języka polskiego*, Wrocław 1991.
- Język polski. Kompendium*, red. M. Derwojedowa, H. Karaś, D. Kopcińska, Warszawa 2005.
- Strutyński J., *Gramatyka polska. Wprowadzenie. Fonetyka. Fonologia. Morfologia*, Kraków 1996.
- Wierzchowska B., *Fonetyka i fonologia języka polskiego*, Wrocław 1980.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr hab. Marzenna Magda-Adamowicz, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-05-2019 20:16)